1909. XLI. évfolyam. 51. szám. Csütörtök, márczius 4.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Ütközetben.

(Sz.) A nagy ütközet megkezdődött. A legnagyobbak, legjelentőségteljesebbek közül valo, amelyeket a közös-politika két első parlamentje az osztrák és a magyar egymással az utóbbi évtizedek alatt megvivott, folytonos, apróbb, vagy nagyobb csatározásai mellett.

Örökös harcban állunk Ausztriával, de vértelen hadjárataink közül alig volt jelentőségesebb, mint az, amely most indult meg s melynek előőrsei már megkezdték az ütközetet, a két kormány utján.

A *magyar bank* létesitése a háboru ütköző pontja. Állami függetlenségünk egyik legfundamentosabb intézményeért száll sikra most a magyar nemzet, a mely intézmény alapja lenne eljövendő teljes gazdasági önállóságunknak, kulcsa az önálló vámterület zárjának, ébresztője egy uj korszak hajnalodásának.

A magyar hadak, — mint régente, — most is lázas türelmetlenséggel áhitják a döntő ütközetet. Az ősi virtusban való reménykedés, most sem akarja megtürni a sztratégiai figyelmeztetéseket, az önmérsékletet, körültekintést, a csatateren külömböző terepeinek kikémlését, csak a *hajrá*-t várják a végnélküli izgalmak, türelmetlenségek nyugtalanságok közepett, mint annak idején, a sok-sok elő nem készitett ütközetek, — köztük a mohácsi-csata előtt is.

Hiába intik óvatosságra a hadakat a vezérek, — akik nemcsak verekedni akarnak, hanem *győzni* is, — a nyugtalanság, türelmetlenség, a harcikedv vakmerősége csak nem akar engedelmeskedni az államférfiui bölcsességet alapitott hadvezetőség intelmeinek. A hadjáratokkal járó izgalmak közepett igazán csuda, hogy a vezérek megtudják őrizni hidegvérüket. Csak igazi nagy hadvezéreket jellemző higgadtságukat önmérsékletüket.

Ezek közt, minden higgadtan gondolkodó, hazája sorsát önzetlenül szivén viselő ember előtt első helyen áll *Kossuth* Ferenc, aki anynyi támadásban részesül ellenfelei részéről s aki ellen még saját párthivei közül is frontot változtatott egyik-másik, a harcikedv, verekedni, akaràs, oktalan, célra nem vezető hevületei által félrevezettetve.

Hála Istennek a keddi bankbizottsági ülésen a fondorkodás méregfogai letompultak s most már erős a reménység, hogy a többségi pártok a hadjáratban alávetik magukat a vezérek direktiváinak, a minthogy valamely hadjárat eredményes e nélkül nem is lehetne s elképzelhetetlen ott a győzelem, a hol mondjuk valamely hadosztály, minden csapata a maga felelősségére, a vezérkari utasitás ellenére végezné a hadmüveleteket. Hogy micsoda babeli zürzavar támadhatna ebből, azt mindenki elképzelheti, aki csak egy szemernyit is komolyan akar és tud gondolkodni.

*

A banktárgyalások, — minden fondorkodás dacára mégis csak a helyes mederben fognak megindulni.

Az a, ki tudja milyen rejtett célu törekvés, hogy képviselőházi határozat előzze meg a kormány tárgyalásait, hajótörést szenvedett. Igy tehát a magyar kormány, — az előtérben *Kossuth* Ferenccel és *Wekerle* Sándorral, a hadjárat eddigi, helyes módon előkészitett tervei szerint kezdi meg az ütközetet a magyar-bank ügyében.

E tárgyalások befejezése után kerül sor a döntő ütközetre, amikor a hadak zöme elfoglalhatja a csatatért, az előzetes tárgyalások által megerősitett; hadászati szempontból nagy fontosságu véd-helyeken.

Igy előkészitetten, ilyen sorrendben azután meg vagyunk győződve a hadjárat sikerességéről s bizton reméljük, hogy állami függetlenségünk ujonnan emelt hatalmas bástyafokán vigan fog lengeni a nemzetiszinü lobogó, a *magyar bank* dicsőségére.

Minisztertanács. Fővárosi tudósitónk jelenti, hogy ma, csütörtökön délután 4 órakor a kereskedelmi miniszteriumban minisztertanács lesz, amelyen a kabinet tagjai a parlamenti helyzetről fognak tanácskozni. Természetesen a minisztertanácson beható tárgyalás alá kerül a magyar bank ügye is.

A beteg asszony.

Irta: **Sas Ede.**

A tengerparti szálló terraszán, a mely egészen a vizre könyökölt, két férfi ült. Szivarozgatva, sötét gránátszinü dalmát bor mellett üldögéltek s nézték a tengert, ezt a nappal is, éjszaka is egyaránt megunhatatlan látványosságot. A viztükör teljesen nyugodt volt az ember ilyenkor el sem képzelheti, hogy támadhatnak ebből a szelid ártatlanságból azok a sziklaostromló, hajókat dobáló hullámszörnyetegek?... A fény csakugy tobzódott a gyönyörü nyári éjszakában; az égen és a tengeren millió csillag reszketett; a közeli kikötőváros világitó tornya messze lövelte fényküllőit a fekete habokra az ide-oda közlekedő gőzhajók lámpásai fehéren és zölden villogtak; a látóhatáron még acetylénlámpás halászbárkák imbolyogtak, mint a tenger végtelen mezejének apró szentjánosbogárkái . . .

Egyszerre vidám zaj támadt az éjszaka fényes csöndességében. A fürdőhely kikötőjéből, mint valami csattogó szárnyu nagy madár röppent föl egy divatos, harsogó induló. A kiránduló hajó csalogatta fedélzetére az utasokat, hogy szerenátóval járja be a partvidéket... A réztrombiták lelkes harsogására a fiatalabb férfi odakoccintotta poharát a barátjához:

— Pajtás, ugyancsak mulatós kedvem kerekedett.

— Hiszen mulatunk.

— Ezt nevezed te mulatságnak, ezt a csöndes, szomoru gunyasztást? Akkor én különbet tudok. Gyere, kapjunk a hajóra s menjünk be a városba. Pompás orfeumtársulat van a Hotel de la Villeben. Van köztük egy aranyos, kis szőke; a világ legaranyosabb kis szőkéje . . .

— Már pedig én a világ legaranyosabb szőkéjéért sem megyek . . .

A fiatalabb férfi nagyot csóvált a fején.

— Barátom, nem ismerek rád. Hisz azelőtt ugyancsak könnyü volt téged a tónak ugrasztani. Téged kicseréltek.

— Ugy van. Kicseréltek.

— És mi az oka ennek a nagy változásnak?

— Micsoda? Elmondom.

Az idősebbik ur töltött barátjának és magának is a sötét, nehéz italból. A kiránduló hajó éppen elindult s pazarul kivilágitva, csöndes méltósággal uszott előttük a vizen, mintha tündérek hajója menne tündérországba . . .

— Tudod, hogy a feleségem nagyon szép asszony volt. Sajnos, ma már csak árnyéka önmagának . . . Az egész világ irigyelte tőlem — s én mégis! Hiszen azt is jól tudod, milyen állhatatlan ksélcsap vérrel vert meg az anyatermészet. Neked, a bohém festőnek, talán nem volt annyi kalandod a modelljeiddel, mint nekem, a meglett házasembernek.

— Nono. Azt nem hinném. Mert nekem nagyon is sok kalandom volt. És pedig nemcsak a modelljeimmel.

— Végre is, a feleségem egyszer nyomára jött csapodárságomnak. Képzelheted, milyen szemrehányással támadt rám, haragosan, sirva, fölháborodva. Hát nem vagyok én elég szép? Nem vagyok én elég fiatal? Nem vagyok én magának elég jó?

— Te, persze nem tudtál neki erre mit felelni . . .

— Persze, hogy nem. Mert hiszen az asszonynak igaza volt, — fiatal volt és oly szép! De hát hiába magyarázgattam neki, hogy ahoz az igaz, mély szerelemhez, amit ő iránta érzek, semmi köze nincs azoknak a futó, léha kalandocskáknak, ami csak a vérem játéka. A tenger azért nyugodt, ha egy kis felszél borzolja is a tükrét. Az asszonyok e tekintetben nem ismerik a disztingciót . . .

S mintha igazuk is volna, hogy nem akarnak ebben a dologban disztinkciót látni.

— Nincs igazuk! Hanem nem erről akarok veled vitatkozni. Megvallom: a feleségem szemrehányásai nem sokat javitottak rajtam. Mindössze óvatosabb voltam azután.

— A férjekre különösen illik Vojtina törvénye: Hazudj, de rajt' ne fogjanak . . .

— Akkor aztán bekövetkezett a szerencsétlenség. Megérdemeltem volna bőségesen, hogy én betegedjem bele az életmódomba; de szegény feleségem lett beteg. Megkezdtük s immár hosszu ideje folytatjuk ezt a kálvária járást! szanatóriumból szanatóriumba, tanártó tanárhoz. S nekem látnom kell a világ legszebb teremtésének pusztulását — mert hiszen az orvosok megmondták, hogy fölépüléséhez vajmi kevés a reménység.

— Az orvosok szamarak.

Tökekamat- és járadèkadó.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést.

Jegyzőkönyvhitelesités után felolvassák az interpellációs könyvet.

Három ujabb bejegyzés történt:

Nagy György márczius 15-ikének törvényes nemzeti ünneppé való deklarálása ügyében.

Kmety Károly az „Arcubasev Szanin" czimü regénynek elkobzása tárgyában.

Szabó István pedig a regálebérlők viszszaéléseinek meggátlása érdekében.

Ezeken kivül még a mult ülések egyikéről maradt vissza két interpelláció.

A Ház fél 12 órakor tér rá az interpellációkra.

Ezután a *tőkekamatadó* részletes tárgyalását folytatják.

Elnök elrendeli a szavazást. Éber Antal és Kuszka Istvánnak a 12-ik szakaszhoz még a tegnapi ülés végén benyujtott módositására. Jelenti azonban, hogy husznál többen névszerinti szavazást kérnek.

Elnök konstatálja, hogy a névszerinti szavazást kérők mindannyian jelen vannak s igy elrendeli a névszerinti szavazást. Szavazás előtt elnök öt percre szünetet ad.

Szünet után az R betünél kezdik a szavazást, amely eltart körülbelől háromnegyed óráig.

A szavazás eredménye az, hogy a Ház Éber Antal módositását, amely a tőkekamatadó kulcsát 10 százalékról 5 százalékra szállitja le, 91 szóval 51 ellenében elfogadta.

A 12-ik szakasztól a 19-ik szakaszig vita nélkül fogadják el a javaslat részleteit.

A 19-ik szakasznál

Wekerle Sándor miniszterelnök: módositást ajánl, mely szerint az adó bevallás elmulasztóit első izben egy százalék büntetéssel sujtják, további mulasztások esetén pedig 4 százalékig menő büntetéssel.

A Ház a miniszterelnök módositását vita nélkül elfogadja.

A 20-tól 35-ig menő szakaszok vita nélkül való elfogadása után elnök jelenti, hogy a tőkekamatadóról szóló javaslatot részleteiben is elfogadták.

Következik

a kereseti adóról szóló javaslat általános tárgyalása.

Nagy Sándor szól elsőnek a javaslathoz. Elfogadja a javaslatot, mert konstatálja, hogy a javaslat nem jelent ujabb terheket az amugy is megterhelt magyar kereskedői és ipari osztályoknak. Szükséges, hogy eloszlassa azokat az aggodalmakat, amelyekkel a kereskedő világ az adóreformot, de főleg annak a kereseti adóra vonatkozó részét fogadja. — Tény az, hogy a javaslat érinti a kisegzisztenciák érdekeit, amennyiben 2 százalékos adóemelést helyez kilátásba. Mindazonáltal nem tartja aggályosnak ezt az adóemelkedést, mert éppen az adóreform módot nyujt arra is, hogy a megtámadott kis egzisztenciák vagyonilag jobb helyzetbe jussanak. Polemizál Vázsonyival és bebizonyitja, hogy e javaslat nem kópiája az osztrák törvényeknek, hanem az összes modern adózási elveket törvényesiti. Iparunk és kereskedelmünk fejlesztését is szem előtt tartja e javaslat. Ami kifogásai volnának, azokat a részletek során fogja előadni.

Utánna Polónyi Géza szól a javaslathoz.

A zágrábi hazaárulók pöre.

Meghiusult horvát álmok.

Ötvenhárom vádlott.

— Budapesti tudósitónktól. —

A zágrábi törvényszék tegnap kezdte meg a felségárulók pörének tárgyalását. A tárgyalás előreláthatólag sokáig fog elhuzódni. A vádlottak száma ötvenhárom, valamennyien intelligens, büntetlen előéletü emberek, akik ellen a zágrábi ügyészség a következő vádat emelte:

A vádlottak közvetlen összeköttetésben állottak a belgrádi „Szlovenszky Jug"-gal, melynek célja a délszlávok felszabaditása és a nagyszerb álam eszméjének propagálása. — A horvát—szlavon—dalmát királyságokban Bosznia s Hercegovinában támasztandó általános forradalmat Szerbia és Montenegró fejedelemség hadi erejével Horvátországot és Boszniát Szerbiával egyesiteni I. Karagyorgyevics Péter szerb király jogara alatt. — E célból 1906 óta titkos szövetségeket létesitettek, az eszmét nyomtatványokban, különösen naptárakban terjesztették, felhiva a népet, hogy Péter király alatt sokkal jobb dolguk lesz. A népnél népszerüsitették a szerb királyság cimerét, Péter arcképét, dalokat költöttek, csak cirill-betüket használtak.

Ez a vád a Horvátországban érvényben levő osztrák törvény szerint főbenjáró büntet. Érthető tehát, hogy a vádlottak mindent elkövetnek, hogy elháritsák a rájuk váró igen sulyos büntetést.

A pör koronatanuja Nasztics György, aki megszerezte Privicsevics Ádám forradalmi statutumát s az egész fészkelődést leleplezte. Nehogy merényletet kövessenek el ellene, a rendőrség féltékenyen őrzi a koronatanut. Naszticson kivül több mint ötszáz tanu van beidézve a tárgyalásra.

A tárgyalóterem távolról sem volt képes befogadni a rendkivül nagy számban megjelenő közönséget. A törvényszék épületét százával állják körül az emberek és csak azokat bocsájtják fél 9 órától kezdve a törvényszék épületébe, a kiknek belépő jegyük van. A rendőrség ügyel az épület körül a rend fenntartására. A tárgyaló teremben csak 18 ujságiró számára van hely, a miért a többi laptudósitóknak a közönség soraiban kell helyet foglalniok. A 35 védő közül 28 jelent meg, ezek közt a 6 szerb radikális vádlott 10 védője. Kilenc órakor vonult be a biróság, nevezetesen Parabocchia törvényszéki elnök, továbbá Czekus Pavesjo. Fink és Meixner szavazóbirák megkezdték az érdekes pör tárgyalását, melynek tárgyalása alkalmával sok horvát szennyről fog lehullni a lepel.

Jegyzetek.

Átok-pénz.

*

Rémesnél rémesebb krónikákat hoz naponként apró hirekben számunkra az ujság. A nyomor és bün szövetkezésének tragédiáit. Elfásulva olvassuk, meg sem döbbenünk, föl sem jajdulunk többé a vér és köny láttára, mert mindenütt, köröttünk is kegyetlen az élet. Nincs foka kegyetlenségének, mit ne láttunk volna már saját szemünkkel. Kávé mellett, cigaretta füstöt fujva kényelmes hanyagsággal olvassuk, hogy az aprók, a nyomorultak mint marakodnak a kenyérért, az életért. Izmaink, idegeink nem reagálnak már az emberi szörnyek munkáira.

Azt hisszük azonban, hogy arra a hirre, amit lapunkban a mult napokban egy milliomosról és egy szegény fagyoskodó napszámosról irtunk, ökölbe szorult minden olvasónknak keze, akinek szivében még van egy kicsinyke emberi érzés. A mi tollunkból is kifröcscsent a tinta, mig azt az esetet leirtuk s szerettük volna a gazdaságról álmodozó embereknek fülébe kiáltani a Szentirás szavait: ne gyüjtsetek magatoknak kincseket!

Alig van nagyobb átka korunknak a pénznél. Mindnyájan ismerjük azt a romboló hatást, mit a kapzsiságban, fukarságban, érzéketlenségben, kegyetlenségben egy-egy eredetileg nemessé, jóvá, irgalmassá, könyörületessé alkotott emberi sziven véghez visz. A teljes földi boldogság hiányának igazolásaként lemoshatatlan átok sulyosodik a gazdag ember lelkére: érzelmi világának elkorcsosulása, a szeretet teljes hiánya. Ha ismeri is a szeretet fogalmát, a részvét érzelmét, az nála nem lépi tul az önzés szük korlátait s az egyéni hiuság erősen megfonott hálóját. A dusgazdag ember szivének sokszor nincs erkölcsi tartalma.

A sziv világának ez érzéketlenségét még

— Ez a szerencsém, hogy én is azt hiszem: szamarak; különben kétségbe kellene esnem szegény betegem mellett. Nos, tehát az asszonykán betegsége kezdetén történt, hogy valahogyan ismét kezébe került egy rózsaszinü levél . . .

— Ah! Tehát Vojtina . . .

— Ne tréfálj nekem Vojtinával. Soha, soha el nem felejtem a pillantást, amit az az asszony akkor rám vetett. Nem volt abban most haragos villám, szemrehányó vád: csak csöndes, szelid lemondás . . . S még mosolyogni próbált könnyein keresztül, mintha azt akarná mondani, hogy ez a lemondás nem fáj neki:

— Csak menjen, menjen, — mondotta. — Nem haragszom . . .

Barátom: a lelkem fenekéig elfogott a meghatottság. Ime, az én szegény, szárnyaszegett madárkám maga biztat engem: Eredj élvezd az élet gyönyörüségeit, amelyeket én már nem nyujthatok neked! . . . S keserü megbánás vett rajtam erőt a multakért; s erős fogadás keletkezett szivem mélyén a jövendőre nézve. Odarogytam az elé a karosszék elé: átöleltem a fázós, remegő, térdeit s ezer csókkal esküdtem neki:

— Nem megyek, Ida. Nem megyek soha többé . . .

Milyen boldog volt az az asszony! Könyei a kezemre hullottak, s én nem akarom megzavarni ezt a boldogságot. Jól tudja, hogy most nem hazudik neki. — Hiszen a nők e tekintetben föl vannak ruházva a távolbalátás tulajdonságával. De még, ha el tudnám is titkolni: nem venném a lelkemre, hogy most hütlen legyek hozzá. S akármilyen csodálatosnak találod is, de ugy áll a dolog, hogy mig a feleségem szép volt és kivánatos — addig akárhányszor megcsaltam; most pedig, mióta csak ez a törékeny, szenvedő beteg van előttem; megbocsáthatatlan bünnek tartanám a hütlenséget. Csak ülök, ülök a karosszéke mellett s nem tudna onnan elszakitani a világ legédesebb kalandja sem . . .

*

A férj most hirtelen kivette az óráját:

— Ah! Már tizenegy óra! Szegény beteg angyalom: már bizonyosan türelmetlenül vár. Hát, jó éjt cimbora! Bocsáss meg, hogy nem tarthatok veled . . .

S azzal sietve igyekezett föl a terrasz lépcsőin, a szálló bejárata felé. A festő nagyot fujt a szivarjából s hosszan utána nézett.

— Milyen különösek az emberek! — mondta magában. — Ime: aki nem volt képes arra, hogy egyszerüen becsületes férj legyen: képes a hősiességre és mártirságra! Vagy talán több ebben a cselekedetében a hiuság, mint az önfeláldozó lemondás? Tetszeleg magának a gondolatban, hogy ő milyen mártir.

Azután elment a kedve a filozofálástól. A szerenátos hajó nagyon is vidám zenével járta be a csillogó tengert. Födélzete bizonyosan tele van szép asszonyokkal, — gondolta a festőmüvész, — akiknek deli gavallérok, tilosban kalandozó férjek udvarolnak . . .

——

az értelmi intelligencia sem képes megnemesiteni, sőt annál kirivóbbá teszi az értelmiség a lelki nemesség, a sziv melegségének a hiányát. Az a néhány száz holdas parasztgazda csak annál nagyobb rabja az ő vagyonának, minél silányabb az értelmi pualitás, vagyoni függetlenség mellett nem szabadult fel a szellemi röghözkötöttségtől; csak egy irányban válik ki a többi szegény ember közül: az üres gőgje, felfuvalkodottsága által, — de szive azért, ha nagy áldozatába nem kerül, mégis van. Az intelligens gazdag emberben azonban ez utóbbi hiányzik, mert a gazdaságának a gyarapitására irányuló törekvése, a hiuságának a kielégitésére irányuló vágya nem enged neki időt arra, hogy tudomást vegyen a szivéről.

A részvét érzete pedig nála kihalt, csak a megtorlás képezi lelkének az egyedüli vágyát. Abszolut igazság után akkor vágyik, ha egyéni érdekét érzi megsértve, történt az bármily parányi részben; a megtorlást azonban teljes mértékben követeli, még ha az igazság gunykacaját idézi is föl.

Ugy volt, ahogy irtuk: egy ágról szakadt nyomoruságos mezei napszámos, éjnek idején belopódzik a milliomos udvarába és onnan eltulajdonit egy hasáb fát, hogy családját, apró didergő gyermekeit az Isten hidegje meg ne vegye, hogy ennek a hasáb fának a melegénél fölengedjenek az apró gyermekek megdermedt tagjai, mert hiszen csak ők is akarnak élni, bármily nyomoruságot is jelentsen nekik az élet. És ez az ember, aki sem büntettet, még csak nem is vétséget, hanem a büntető törvénykönyv szerint is csak tulajdon elleni kihágást követett el, ezért halállal bünhödik, mert a lesben álló milliomos golyója jónak látta kioltani a szegény nyomorultnak az életét.

A dusgazdagnak egy hasáb fa fölér egy ember élettel.

Hát előttünk, a mi szemünkben jelenthet-e az ilyen dusgazdagnak az élete mást, mint a társadalom legnagyobb átkát . . .

SZINHAZ.

Müsor:

Csütörtökön: Forradalmi nász, dráma. Ujdonság. „C" bérlet.

Pénteken: Forradalmi nász, dráma. "A" bérlet.

Szombaton: Forradalmi nász, dráma. „B" bérlet.

Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. (Bérletszünet.)

Este: Fuzsitus kisasszony, operette. (Bérletszünet.)

—

* **Rigoletto.** Tegnap este ujból operaestének volt, a Rigoletto-reprize. Rigolettót ez alkalommal Horváth Kálmán játszotta, ugy játék-, mint énekelőadásbeli előkelőségét elsőranguan érvényesitve. A többi szereplők a régiek voltak. Gildát Zilahyné S. Vilma énekelte, nagy müélvezetet szerezve a zeneértő közönségnek. Közönség közepes számmal volt jelen az előadáson, nem igazolva az opera-előadások érdekében hangoztatott óhajtások általánosságát. Ilyen körülmények közt azután igazán nem csodálkozhatunk azon, ha a szinigazgatóság nem nagy hajlandóságot mutat a komolyabb, drámai zene kultiválására. Pedig a debreceni szinház müsora operák nélkül nem maradhat a jövőben.

* **A szinház hirei.** *Forradalmi nász.* Ma este lesz a bemutatója ennek a hirneves drámának, mely Budapesten alig egy hónap alatt jubilált és a mely bejárta egész Európát jelenleg 74 nagyobb szinpad müsorát uralja. A holnapi bemutató iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. — *Atalanta.* Az igazgatóság megvette Deny Alfre és Juhász Sándor a (kiváló poéta) operettjét, mely váradi premierje alkalmából rendkivül nagy sikert aratott. Az operetta nálunk március utolsó napjára van müsorra tüzve. — *Gyujtogató,* Heyermans megrázó egyfelvonásos drámája, melyben legutóbb Zilahy Gyula oly fényes müvészi sikerét aratta legközelebb ujból szinre kerül. Ezzel együtt a *Pajkos diákok* dupée bájos zenéjü egyfelvonásos operettéje adatik.

Az ál Andrássy gróf.

—

Elfogott szélhámos.

Egy jobbsorsra érdemes fiatalember került ma nagyváradi rendőrség tömlöcébe. Előkelő hagzásu neve vitte ezt a fiatalembert a szélhámosság süppedékes utjára, amelyen aztán most elmerült. Egyszerü család gyermeke ez a fiatalember, aki jegyzői irnokságig vitte, de vele együtt nőtt az a bünös hajlam, hogy nagystilü ügyekbe keveredjék, amint az nevéhez illik. Andrásy Antal Gyula e fiatalember becsületes családi neve, ő azonban egy könnyed mozdulattal a gróf szócskát odaszurta neve elé.

Andrássy Antal Gyula elfogatásának részletei a következők:

Szatmárhegyen V. Veres János balsai földbirtokosnak tekintélyes birtoka van, amely nemrég eladóvá lett. Kálmán Ignác szatmári ügynökre bizta Veres János a birtok eladását. Az ügynök buzgón járt el dolgában és a lapokban is hirdette az eladó birtokot. A hirdetésnek lett is foganatja. Február első napjaiban levelet kapott Budapestről Kálmán Ignác, akinek a levelet egy gróf irta. Andrásy Antal Gyula gróf kezeirása volt a levél, amelyben értesiti az ügynököt a gróf ur, hogy jön és megnézi a hirdetett birtokot.

Pár nap mulva meg is érkezett a gróf ur, hogy jön és megnézi a hirdetett birtokot. Pár nap mulva meg is érkezett a gróf ur és kegyesen megtekintette a birtokot. Igen megtetszett neki a szép dominium és sürgönyileg hivatta Szatmárhegyre V. Veres Jánost, a tulajdonost, aki gyorsan meg is érkezett. A gróf bőkezünek mutatkozott, gavallér vevő volt és hamarosan kötöttek is egy ideiglenes szerződést, amelyben benfoglaltatott, hogy 87 ezer korona a birtok vételára, de a készpénzfizetés csak 19 ezer korona, mert a többi teher volt a birtokon. Az ideiglenes szerződés megkötésekor 500 kor. foglalót adott a gróf és megigérte, hogy február 20-án fizetni fog.

V. Veres János örült a szerencsés adásvételnek és boldogan várta a terminust. Pénz azonban nem érkezett. Ellenben levelet irt a nyájas modoru gróf a Császárfürdőből, ahol téli kurát tartott, hogy legyen elnézéssel Veres János, mert csak 28-án fog fizetni. Veres Jánosnak eszébe sem jutott a gyanu, ugy bizott a grófban. Sőt szorongva leste 28-át, hogy reflektál-e birtokára a gróf.

Eljött a 28-ika is és a gróf nem adott életjelt magáról. Veres János ekkor aggódni kezdett, hogy nem akar vásárolni a gróf és gondolta, gyöngéden figyelmezteti majd. A tervet a tett követte. Felhivta telefonon a budai császárfürdőt s kérte a jelentkező fürdőirodától, hogy küldjék a telefonhoz Andrássy grófot.

— A gróf urat keresi az ur? — kérdezték mohón.

— Igen, igen.

— Kérem, Andrássy grófot a budapesti rendőrség letartóztatta — felelték kárörvendőn. Bevitték a toloncházba, ahonnan ismeretlen tájakra evezett, — füzzék tovább a leleplezést.

Veres János nem hitt a telefonálónak. Gondolta, valaki ostoba tréfát üzött vele és szidta a telefont és haragudott, hogy igy megrágalmazták a bőkezü birtokvásárlót. Közben azonban, hogy multak a napok és a gróf nem jelentkezett, megbarátkozott a gondolattal, hogy szélhámosság áldozata. Ekkor egyszer csak megtudta bizalmas helyről, hogy a vevő Nagyváradra utazott s erre gyorsan panaszt emelt ellene. A nagyváradi rendőrségnek nem kellett sokáig kutatnia. A főpostán éppen akkor fogták el a szélhámos embert, midőn a birtokügyben részére érkezett poste restante leveleket át akarta venni. A rendőrségen aztán gyorsan kiderült, hogy ő csak Andrásy Antal Gyula, zilahi születésü, 31 éves hely- és foglalkozásnélküli jegyzői irnok.

A fiatalember töredelmes vallomást tett és beösmerte, hogy a grófi cimet jogtalanul használta, sőt ezért a budapesti rendőrség toloncházának is volt lakója 3 napig.

Ugy látszik tehát, széleskörü szélhámosságban ludas az álgróf, akinek büneit most nagy buzgalommal kutatja a nagyváradi rendőrség.

Egy ujabb modern intézmény Debreczenben.

Fényképészeti verseny müterem.

Debreczen egyre gyarapodik modern, hézagpótló intézményekben. Most amerikai mintára egy uj fényképészeti verseny müterem létesült a Csapó-utca 1. szám alatt, a fő utca és Csapó-utca sarkán levő Hajdu-féle házban.

Ez az uj fényképészeti verseny müterem a „Hunnia" nevet viseli s célja a közönségnek alkalmat nyujtani, hogy fénykép szükségletét aránylag nagyon olcsó áron rendelhesse meg, de az olcsó árak dacára, a gyönyörü, müvészies és kifogástalan kiállitásért mindenesetben teljes garantia nyujtatik. A müterem alapelve kiváló minőségü képekben kevés haszonnal nagy forgalmat elérni.

A verseny müterem amerikai kényelemmel s a mai különösen magas szinvonalon álló fényképészeti technika legujabb vivmányaival van berendezve. Óriási müterem, fogadó terem, salon, öltöző stb. áll a n. é. közönség kényelmének szolgálatában.

Mint már a müterem elnevezése és nagyvárosi szakszerü berendezése mutatja, a képeknek igen gyors szállitására képes, ez biztositékot nyujt a közönségnek, hogy megrendelt fényképeit melyek gyakran alkalmi ajándékul szolgálnak, mindenkor a legrövidebb idő alatt, pontosan kézhez kaphatja és pedig ép olyan kifogástalan kivitelben, mint a fővárosi elsőrangu mütermek produktumai.

Miután ma már a közönség csak a szép és elegáns matt-platin képeket kivánja s a fényes képeket legtöbb esetben visszautasitja, a „Hunnia" müterem célul tüzte ki, csakis ezen közkedveltségü matt képeket olcsó áron készitteni. Fényes képek ebben a verseny müteremben csakis a rendelő kivánságára készittetnek.

Készülnek ezenkivül ugy eredeti felvételek, mint bármely fénykép után is nagyitások életnagyságig minden kivitelben, u. m.: fekete platin-tusch, olaj- és vizfestésben.

Megrendelésre mütermen kivül is készülnek felvételek, melyekre szintén a legnagyobb gond fordittatik. Ugyszintén a csoport- és pillanatfelvételek is.

Arcképes levelezőlapok nagyon olcsó áron. Igazolványokhoz szükséges képek 48 óra alatt készittetnek.

Debrecen mindenesetre nyert ezen uj müteremmel, melynek a legszebb jövőt jósolhatjuk, látva a korszerü technikával és nagy körültekintéssel berendezett pompás mütermet és megismerve annak modern üzleti elveit, versenyképességét.

A müterem vezetését Körmendy Mihály, egy a szakmájában jó hirnévnek örvendő fényképész látja el, aki eddig is elsőrendü mütermeknek volt a vezetője.

A mulatozás vége.

Harc a vendéglőben.

Törvényszéki tárgyalás.

(Saját tudósitónktól.) Másfél év előtt történt, hogy Sámsonban Klein Józsefné korcsmájában mintegy 30 legény mulatott. Az ivó a nagy publikum befogadására szüknek bizonyult s Kleinné a magán lakását is a legények rendelkezésére bocsájtotta.

Jó falusi szokás szerint ilyen nagyszabásu italozásnál két pártra szakadtak a legények.

Az egyik része Süvöltös Gábor vezérlete alatt ivott, a másik párt pedig Fekete Sándorék mellett tartott ki.

Még ősibb szokás szerint a heves vérü fiatalok összevesztek. Botokkal támadtak egymásnak a legények akik közül a Süvöltös pártiak kiszoritattak az utcára. Erre aztán Süvöltösék megostromolták a korcsmát. Neki estek az épületnek össze-vissza zuztak, törtek mindent. Klein Józsefné lakása egy romhalmaz lett.

A debreczeni törvényszék tegnap tárgyalta ezt az ügyet Hoffmann József táblai biró elnöklete alatt.

Tizenegy legény került a falusi virtus miatt vád alá, akik közül Ludmány Sándort és Ludmány Károlyt 3—3 havi fogházra, Goda Gábort 2 havi fogházra, Szilágyi Gábort, Szilágyi Mihályt, Goda Sándort 6—6 heti; Konyári Ferenczet és Sándor Jánost 3—3 heti fogházra itéltek.

Süvöltös Gábor és Ludmány Sándor a vád alól felmentettek.

Háborus hirek.

Szerbia és a nagyhatalmak.

Ellentétes hirek.

(Fővárosi tudósitónktól.) A tegnapi nap csak ugy öntötte a háborus hireket. — Egyike-másika szerint a háboru napok mulva kitörhet. Ilyen hireket komoly formában kolportáltak a bécsi tőzsdén, a hol nagy áreséseket idéztek elő a háborus hirek.

Ezekkel szemben békés természetü hireket is veszünk, mint az, az alábbi táviratokból kitünik.

Páris, márczius 3. A kormányhoz közel álló lapok arra intik Ausztria-Magyarországot, hogy mérsékelje Szerbiával szemben állitólag tulhajtott követeléseit. Ugy látszik, hogy a helyzet fejlődésére a felelősséget Ausztria-Magyarországra akarják háritani. Egészen biztosra veszik, hogy Szerbia engedelmeskedni fog Oroszország tanácsának és lemond területi követeléseiről. Szerbia azonban errevonatkozó követelését nem Ausztria-Magyarországgal, hanem a hatalmakkal szemben fogja megtenni. Ausztria-Magyarországgal Szerbia nem közvetlenül, hanem csak Oroszország vagy valamely más nagyhatalom közvetitésével óhajt tárgyalni. Itteni lapok most, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy Izvolszkit sikerhez juttassák, nyomást akarnak gyakorolni Ausztria-Magyarország elhatározására abban az értelemben, hogy ebben a diplomáciai formakérdésben csatlakozzék Oroszország teoriájához, miáltal a nemzetközi konferencia eszméje ismét előtérbe lép.

Belgrád, márczius 3. **Péter király elnöklése alatt miniszter tanács volt, a melyen elhatározták, hogy területi követeléseiről Szerbia nem mond le s azokhoz Szerbia ragaszkodik.**

London, márczius 3. A Reuter ügynökség megcáfolta azt a hirt, mintha a szerbiai kormány minisztertanácsa elhatározta volna, hogy Szerbia területi követeléseiről nem mond le Ausztria-Magyarországgal szemben.

Belgrád, márczius 3. A „Politik" c. félhivatalos lap azt irja legközelebbi számában, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy nem mond le területi követeléseiről.

Belgrád, márczius 3. A körülmények változása folytán itt az a hir terjedt el, hogy Oroszország Ausztria-Magyarország törekvéseit támogatja és Szerbiát cserbenhagyta. A csüggedés nagy.

Belgrád, márczius 3. *Szerbia állitólag értesitette a külföldi államok követeit, hogy nem mondhat le területi engedményekről sem Bosznia autonomiájáról.*

Szabadalmazott
Amerikai CZIPŐK
15)
20) Korona
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.
2514

Elfogott postarablók.

Cigányok voltak.

Két év után kiderült bün.

Szenzációs letartóztatás hirét vesszük. Elfogtak egy cigánykaravánt, amelyről kiderült, hogy részesei a két év előtt történt kisvárdai postarablásban.

Az eset akkor óriási feltünést keltett. A tettesek, akikről már akkor kiderült, hogy cigányok voltak éjszakának idején keresztül ásták a posta épület falát és a wertheim szekrényt elrabolták, amelyeket az országuton bontottak fel. A rablók ezután nagymennyiségü pénz ellopása után megszöktek.

Két évig üldözte a rablókat az ország minden csendőrsége. Nagy dij volt fejükre tüzve, melyet még csak néhány hét előtt a nagyváradi postaigazgatóság még fel is emelt.

Végre a napokban sikerült a buzgó nyomozásnak eredményt elérnie. Csordás János nagykállói csendőrőrmesteré az érdem, akinek neve már akkor bejárta az országot, mikor a dánosi haramiákat kinyomozta.

Csordás a bandát, mely a Kolompár nemzetiségből származik és áll 6 férfi és 4 nőből, elfogta. Hosszu vallatás következett most. A cigányok természetesen körömszakadtáig tagadtak, de az ügyes keresztkérdések sokszor zavarba hozták a bünösöket. A csendőrség meg van győződve róla, hogy az elfogott cigányok voltak a kisvárdai postarablók.

A foglyokat Csordás erősen megbilincselve Nagykállóba vitte, akik most nemsokára az ügyészség fogházában elmélkedhetnek a mulandóságon.

A postáskisasszony büne.

Berlinben van Lipták Irén.

(Fővárosi tudósitónktól.) A lapok két nappal ezelőtt megirták Lipták Irén postáskisasszony sorsát. A leány, aki módfölött hisztérikus volt, már két hónappal ezelőtt elhagyta a postai szolgálatot. A postavezetőség apróbb szabálytalanságai miatt bocsátotta el Lipták kisasszonyt, akiről a nagyobb szabálytalanságok most derültek csak ki.

A rendőrség tudja, hogy hol tartózkodik a kis szökevény. Berlinben van magyar emberek társaságában. Sokat sürög-forog irók között, akiknek dolgozatait forditgatja.

A szerencsétlen teremtés különben itthon maga is próbálkozott irodalmi dolgokkal és egy szindarabját, amelynek Végzet volt a cime, mérsékelt sikerrel elő is adták Kecskeméten. Amikor elsőizben volt kellemetlensége a postán, az Erzsébet királyné-szállodában lysoformoldatot ivott. A mentők el is mentek hozzá, de egy jól alkalmazott gyomormosás kigyógyitotta az életuntat.

A sikkasztásokat Lipták Irén ugy követte el, hogy a bevételi tételeket meghamisitotta. 500 korona helyett 50 koronát jegyzett be és 200 helyett huszat. Ilyen módon szépen összegyült pénzt a saját javára hasznositotta.

Berlinből már levelet is irt pesti hozzátartozóinak, hogy igen nagy nyomorban él, a barátai jóvoltából tud csak tengődni.

Az elfogató parancs most már Berlinben érvényre jut. A magáról megfeledkezett leányt nemsokára hazakisérik.

A Debreczen-Nagyvárad közti vasut.

Tárgyalja a jog- és pénzügyi bizottság.

(Sz.) A Debreczen és Nagyvárad közt létesitendő közvetlen összeköttetéses vasut ügyét legközelebbi ülésében fogja tárgyalni a jog- és pénzügyi bizottság.

Debreczennek Nagyváraddal való direct összeköttetése anyagilag javára szolgál ugy a köznek, valamint Debreczen minden egyes polgárának.

Tudjuk, hogy a mai drágaság mellett minő nagy szerepet játszik a piaci forgalom az élelmezés terén. Az uj vonal, számos és nagy községet kapcsolna Debreczenhez, kik eddig nehezen értékesitett terményeiket a szállitás megkönnyitése révén bizonyára a Debreczen piacára hoznák, ezzel növelvén a kinálatot ami természetszerüleg olcsóbbá teszi a piacot.

De számszerüleg kimutatható haszonra is utalhatunk. A vonatok debreczentől Nagyváradig közvetlenül fognak közlekedni s a dijszabás sok egységesen az egész debreczen—nagyváradi vonalra fognak átszámittatni.

A debreczen—nagyváradi h. é. vasut 69 km. hoszu lesz, a debreczen—nagyváradi távolság tehát a mai Püspökladányon át vezető 113 km. hosszu utvonallal szemben 44 kilométerrel fog megrövidülni.

Ennek az utrövidítésnek a hatása érezhetővé fog válni az utazási időtartam megrövidülésében Nagyvárad és Debreczen között, ugyszintén a menetdijak, valamint az áruszállitási dijszabások olcsóbbodásában.

A tervezett helyi érdekü vasuton a vonatoknak az engedélyokiratban megállapitandó maximális sebessége 40 km. leend. A Debreczen és és Nagyvárad közötti 69 km. hosszu utvonalat tehát a személyszállitó vonatok két óra alatt könnyen megtehetik.

Az utrövidülés következtében a személy-

szállitási dijak a III. kocsiosztályban 1 kor. 50 fillérrel lesznek alacsonyabbak a jelenleg Püspökladányon át fennálló menetdijaknál. Már e megtakaritásnak egymagában is rendkivül nagy jelentősége lesz. Debreczen és Nagyvárad közt tudvalevőleg igen élénk a személyforgalom. A hivatalos statisztikai adatok szerint ezt az utat évente több, mint 20.000 utas teszi meg. A 3-ik osztályban utazó közönség tehát egyedül személyforgalomban évente 30,000 koronánál többet fog megtakaritani.

Az áruszállitásnál a szállitási dijak olcsóbbodása következtében még jelentékenyebb előnyökben fog részesülni a közönség. A tervezett vasut egyrészt Hajduvármegye sikvidéke, másrészt pedig a fában és mindenféle ipari célokra alkalmas kövekben gazdag bihari Érchegység között a legegyenesebb összeköttetést fogja létesiteni. Ennek az összeköttetésnek különös gazdasági jelentősége van, mert amiben az egyik vidék hiányt szenved, a másik vidék termelésével lehet fedezni.

Az egészséges csereforgalom kifejlődésének meg van tehát minden előfeltétele. Ez a forgalom eddig a viteldijak drágasága miatt nem öltheteti nagyobb mértéket. A tervezett vasut 44 km. utröviditése önmagában hordja a dijak olcsóbbodásának garanciáit. A Nagyvárad és Debrecen közötti jelenlegi áruforgalom több, mint 5—6 ezer kocsirakomány évente. A szállitási dijaknál elérhető megtakaritás a szállitandó áruk minőségéhez képest kocsirakományonként 5—10 korona leend. Az áruszállitásnál tehát a közönség évente mintegy 50 ezer koronát fog megtakaritani.

Azt az aggodalmat, hogy az uj vasut Derecske forgalmát elterelhetné Debrecentől; megcáfolja Derecske földrajzi fekvése.

Derecske Debreczentől 20 km.-re van. Nagyváradhoz az uj vasuton 49 km. távolságra lesz. A szállitási dijak tehát ugy a személy, mint az áruforgalomban e távolsági viszonynak megfelelően két és félszeresen drágábbak lesznek Nagyváradra, mint Debreczenbe. Az uj vasut tehát a jelenleg Debreczenbe gravitáló derecskei forgalmat nem fogja elterelni. De még ha a nagyváradi piac bizonyos forgalmakat el is hóditana Debreczentől, viszont Debreczen is kap uj forgalmakat, amelyekkel eddig vasut hiányában nem voltak connexiói és kap ezenfelül oly gazdasági előnyöket, melynek egy évi értéke is felér a megszavazandó hozzá járulással.

Kétség nem férhet ahhoz, hogy egy Debreczen és Nagyvárad közt létesitendő vasutnak rendkivül nagy közgazdasági jelentősége van. Régen felismerték ezt már mások is. Nem kisebb tekintély, mint a nagy Széchenyi István az elsősorban kiépitendő vasutvonalak közé a nagyvárad—debreczeni vasutat is felvette.

HIREK.

— **Dr. Bakonyi Samu állapota.** Dr. *Bakonyi* Samu országos képviselő állapotáról — mit örömmel jelenthetjük — a legjobb hirek érkeznek hozzánk. Az operációt követő éjjel természetszerüleg nagyon rosszul volt, de másnapra a láza csökkent s a második éjszakát már nyugodtan töltötte s most már egyre jobban halad a javulás utján. A beteg országos képviselőt párthivei közzül számosan felkeresték, Debreczenből pedig egy egész halom üdvözletet kapott.

— **Jóváhagyás.** Debreczen város közgyülése hónapokkal ezelőtt a kereskedelmi társulat által fenntartott polgári iskolának 1500 koronás segélyét 3500 koronára emelte fel. Az erről szóló közgyülési határozatot Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma érkezett leirata szerint jóváhagyta.

— **Okvetetlenkedések.** A személyeskedés nem kenyerünk, mert erős a meggyőződésünk, hogy a politikai, társadalmi élet elvi harcaiban a tisztességes magyar ujságirás nem türi meg a személyeskedésnek, egyes egyének megrágalmazásának stb. tisztátalan fegyvereit, amelyektől a jóizlésü közönség minden esetben el szokott fordulni. A velünk nem egy politikai elvet szolgáló helybeli lapok nem egy esetben támadják személyeskedő irásmodorban lapunkat, amely támadásokkal mi, fentebb kifejtett nézeteink alapján, csak a legritkább alkalmakkor szoktunk foglalkozni, semmiesetre sem a morális és egyéb bátorság hiánya miatt, hanem kizárólag a magyar ujságirás esztétikai követelményeinek szem előtt tartása alapján, olvasó közönségünk jóizlése iránt tartozó kötelességeink teljes tudatában. De ha válaszolunk is, egyetlen esetben sem jelzett laptársaink irásmodorában. A *„Debreczen“* politikája nem egyezik például a dr. *Legányi* Gyula ur politikai felfogásával, aki azután *Esti Hirlap* c. laptársunk hasábjain erősen támadja nemcsak a mi általunk vallott politikai hitvallást, — amihez feltétlen joga van — de lapunkat, a *„Debreczen“*-t is, amelynek kiadóhivatali dolgaihoz épen ugy nincs semmi köze, mint ahogy mi sem firtatjuk az *„Esti Hirlap“* ilyen természetü üzleti-dolgait. Miután ez nem is tartozik a közönségre. Ellenben ha már erre a térre tévedt a cikkiró ur, megnyugtatására kijelentjük, hogy mi a *„67-es kormánynak szubvencióját“* nem *„élvezzük“*, *„állami nyomtatványokra megrendelést“* nem kaptunk, a *kormány* sajtóirodája vezércikkeket lapunk számára nem szállit stb. Nem azért mondjuk pedig, mintha ez szégyen lenne, vagy ezzel hazaárulást követnénk el, hanem tisztán az igazság érdekében, amelynek utjairól ez alkalommal — és nem is először — letévedt a cikkiró ur.

— **A szabad iskolában** ma, csütörtökön délután 6—7-ig az ipartestület disztermében dr. Csáthy Dezső folytatja előadását. A belépés ingyenes.

— **A mai felolvasó est.** A csütörtöki felolvasó estéket rendező bizottság harmadik felolvasó estéjét ma tartja meg a kath. főgimn. disztermében. A mai est müsora a következő: 1. Somogyi Mór, Magyar ábránd, zongorán előadja Alber Lujza urleány. 2. Bosznia népe. Irta és felolvassa Tuschter Ignácz ur. 3. Magyar dalok: énekli Hajdu László ur. Zongorán kiséri Mártonfalvy György ur. 4. Novella: Irta és felolvassa Vidovich Menyhért ur. 5. Faust ábránd. Hegedün előadja Balogh Margit urleány. 6. Versek. Irta és felolvassa Fényes Jenő ur. A mai felolvasó estre néhány jegy kapható még 60 fillérjével Antalffy József ur könyvkereskedésében.

— **Véres verekedès.** Hajduhadház község határában az országut mentén fekvő Durgó korcsma előtt Galasda József debreczeni lakos összeveszett Nagy Sándor és Kovács Imre debreczeni kocsisokkal. A két debreczeni kocsis fadarabokkal agyba-főbe verte Galasdát, ki sulyos sérüléseket szenvedett. Az ügyben a debreczeni kir. ügyészség vizsgálatot inditott.

— **A debreceni ref. főiskolai énekkar** a „Magyar Irodalmi Önképző-Társulat“ közremüködésével néhai boldog emlékezetü Nagy József, Vecsey—Bruckner, Magyar—Kegyes, Kádár István, Fráter Ida, Sipos Margit, Stahl Henrik, Tóth Sámuel, Szabó Sámuel—Budaházy Emilia és Hegyi Mihály alapitók emlékezetére 1909. évi március hó 5-én, pénteken a főiskolai énekteremben évfordulati ünnepélyt rendez. Kezdete délután 5 órakor. — Fentartott helyek lévén, csak a meghivó előmutatása mellett lehet a terembe lépni. Müsor: I. szakasz: 1. Gyászének. Ivánka Zoltántól. 2. Megnyitó beszéd nt. Csiky Lajos felügyelő tanár urtól. A jutalmazottak megnevezése. — 3 Kossuth dal Gál Ferenctől. 4. Komoly szavalat, tartja Hajdu Árpád hh. 5. Fátyolképként... Mendelssohntól. — II. szakasz. 6. Románcz. Dr. Szőllőssy Attilától. Férfikar. Zongorán kiséri Balogh István ur, a klárinét kiséretet játsza Éberhardt György ur. 7. Felolvasás. Tartja Sebestyén Béla hh. 8. Népdalegyveleg. Varga Józseftől. 9. Vig szavalat. Tartja Németh Károly hittanhallgató. 10. Normann dala. Kückentől.

Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsoták ki:

10,000 koronát nyertek: 35415 77701.

3000 koronát nyertek: 121894 124288.

2000 koronát: 12837 34822 68588 81457 122367.

1000 koronát nyertek: 2252 71477 102873 104620.

500 koronát nyertek: 1012 1054 4595 7152 7743 8896 9746 10171 11262 13602 15610 26111 31657 32096 35102 37682 62563 54450 43624 45393 57409 59439 61142 64556 66366 72307 73870 74074 86678 87600 97200 99777 103722 104742 109711 110903.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özv. Szücs Gáborné ref. 61 éves, Vakkel Györgyné ref. 57 éves, özv. Szabó Sándorné ref. 66 éves, Glant László ref. 6 éves, Zámbó Margit ref. 5 éves.

— **Betörés egy pincébe.** Jakab István rovott multu asztalos tegnap éjjel ügyesen kieszelt furfanggal behatolt Aron Manó hatvanutcai pincéjébe s az ott levő italokból alaposan leitta magát. Vakmerőségében világot is gyujtott. Ez volt a veszte, mert a rendőrőrszem észrevette a világosságot s bemenvén a pincébe, letartóztatta s a rendőrségre szállitotta a betörőt.

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** előkészitése tárgyában ma, február 4-én csütörtökön délután 6 órakor a kereskedő társulat disztermében tartatik meg az előértekezlet, melyre az érdeklődőket ez uton hivja meg az intézőség.

— **Az epeutak** megbetegedéseinél a legkiválóbb orvosok már évtizededek óta a **Ferenc József**-keserüvizet erőteljes és természetes oldó erejénél fogva a legkitünőbb eredménynyel rendelik. Naponkénti adag: 1 pohárral, felmelegitve reggel éhgyomorra veendő.

— **Könyves Tóth Ilona** szabászati és varró tanintézete Rákóczy-u. 14.

— **A legjobb izü** aromás pörkölt kávé Félegyházynál kapható. Villanyüzemü kávé pörkölde a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Uraktól levetett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádogos-utcza 1.

— **A Holdvilá-nóta** legujabb és legkedveltebb kuplé ének és zongorára kapható Antalfy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **A dollárkirálynő** legbájosabb részletei és az Ispilanti dal 60 fillérért kapható Antalfy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **Fidibus** teljes évfolyamai diszkötésben jutányos árért kapható Antalfy Ferencznél, Piacz-n. 44.

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász. orr, gége és fülorvos rendel d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

Birtok-változások.

Ingatlanok forgalma.

Végh János és neje, László Zsuzsánna veszik a debreczeni 1308. sztjkvben foglalt Nyil-utca 68. sz. házat az Alföldi takarékpénztártól 1650 koronáért.

Veres Mihály veszi a debreczeni 6377.

sztjkvben foglalt 5 hold 850 négyszögöl ondódi földet Kovács László és neje Bene Zsuzsánnától 5000 koronáért.

Dobi Bálint és neje, Csobán Eszter veszik a pusztaelepi 284. sztjkvben foglalt 19 hold 629 négyszögöl tanyaföldet 10.000 koronáért.

Léhman László és neje, Koszteczky Ludmilia veszik a debreczeni 75. sztjkvben foglalt Zápolya-utca 6. sz. házat Morvai Károlynétól 8900 koronáért.

Dikkert József és neje, Hock Ilona veszik a debreczeni 225. sztjkvben foglalt Pacsirta-utca 19. sz. házat Dóczi Emil és neje, Nagy Vilmától 8600 koronáért.

Fekete Bálint és neje veszik a debreczeni 9468. sztjkvben foglalt 405 négyszögöl majorsági földet Kozák István és nejétől 2500 koronáért.

Czudor János és neje, Kozák Mária veszik a debreczeni 4202. sztjkvben foglalt Nyilutca 112. sz. házat Végh János és neje, László Zsuzsánnától 6400 koronáért.

Kelemen Sándor és neje, Szabó Eszter veszik a debreczeni pusztabánki 61. sztjkvben foglalt 15 hold 285 négyszögöl kaszálót Orosz Mihály és neje, Bihari Juliánnától 8000 koronáért.

Sepsziszentgyörgyi Király Béla és neje, Boh Margit veszik a debreczeni 1800. sztjkvben foglalt Csemete-utca 7. sz. házat Egervári Béla és nejétől 20.000 koronáért.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 3. A képviselőház mai ülésén Polónyi szólalt fel. A tőkekamat jövedékadó javaslatot elfogadja, de fél a kereseti adó sulyos következményeitől. Vázsonyi Vilmos a javaslat ellen beszélt, követelte a progresszió behozatalát. Wekerle miniszterelnök szakszerü válasza után a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. Ezután Nagy György a márczius tizenötödikének nemzeti ünneppé tétele, Bozóky Árpád a szerb kereskedelmi vámszerződés tárgyában interpéllált. Az ülés délután fél 3 órakor veget ért.

Hoitsy Pál alelnöksége.

Budapest, márczius 3. Hoitsy Pál a tegnapi ülésen kérte a képviselőházat, hogy beszédét másnapra halaszthassa. Ezért több függetlenségi képviselő részéről megtámadásban volt része. Hoitsy a támadásokért megnehezelve levelet irt Kossuth Ferencznek, melynek a párt elnökségéről lemondott. Miután azonban a megtámadó képviselők biztositották őt bizalmukról, igy lemondását visszavonta s az alelnöki széket továbbra is megtartja.

A kormány állása.

Budapest, màrcius 3. A politikában a helyzet válságos. Mindezek dacára a *kormány állása rendületlen.* Legfeljebb gr. Zichy Aladár távozik a miniszteri székből.

Kossuth és Justh.

Budapest, márczius 3. A függetlenségi párt tegnap vacsorát tartott. A vacsora előtt a pártkörben értekezlet volt, amelyen mintegy nyolczvan képviselő vett részt. Justh kissé hevesen kelt ki a kormány ellen s azt mondta, hogy a végsőkig fog harcolni. Kossuth Ferenc válaszolt neki s megnyugtatta Justh Gyulát. Bizalommal kell lenni a kormány iránt, mert enélkül nem lehet dolgozni. Kossuth Ferenc beszéde óriási lelkesedést keltett a képviselők körében.

Siegescu Budapesten.

Budapest. márczius 3. Az oraviczai kerületben megválasztott alkotmánypárti képviselő dr. Siegescu József ma ideérkezett, ahol az alkotmánypárt nagy örömmel fogadta.

Nagyaránytu pènzhamisitás.

Nagybecskerek, márczius 3. Sándoregyháza községében nagyaránytu pénzhamisitásra jött rá a csendőrség. A banda feje Nyisztor Pál, kinek lakásán házkutatást tartottak s több bünjelt megtaláltak. A csendőrség nyomoz a bünbanda többi tagjai után, amely főleg hamis koronásokat és forintosokat gyártott.

Nagy tüz Newyorkban.

Newyork, márczius 3. Tegnap délelőtt a városban óriási tüz dühöngött. Tiz ember a lángok közt lelte halálát.

Regény-csarnok.

50. Regény.

A nagy rejtély.

Ezt irtam neki:

„Még mindig gyöngébb és fáradtabb vagyok, Eustace, semhogy hosszasan irhassak.

„De eszem megtisztult. Saját véleményt alkottam magamnak rólad és leveledről, és már most tudom, mit szándékozom tenni, miután elhagytál. Sok nő helyzetemben azt gondolná, hogy eljátszottad a jogot bizalmamra számithatni. Én nem vélekedem igy. Tehát megirom, mi tölti el gondolataimat, még pedig a legegyszerübb, legkedvesebb szóban, melylyel rendelkezem.

„Te azt mondod, hogy szeretsz és elhagysz. Én nem értem, hogy lehet nőt szeretni és mégis elhagyni őt. Én részemről mind azon kemény dolgok daczára, miket nekem irtál és mondtál, daczára a kegyetlen modornak, melylyel elhagytál, — szeretlek és nem mondok le rólad. Nem! Mindaddig, a mig élek, mint nőd akarok élni!

„Meglep-e ez? Én magamat is meglep. Ha más nő irna igy oly férfinak, ki irányában ugy járt volna el, mint a hogy te jártál el irányomban, szavakat nem találnék, melyek kellőleg kifejeznék e nő feletti megütközésemet. Most is habozom, miként magyarázzam saját eljárásomat. Gyülölnöm kellene téged, — s e helyett, — akaratom ellenére szeretlek. Szégyenlem vallomásomat s gyöngeségemet; de ugy van.

„Ne félj, hogy nyomodat kutassam, hogy téged megtalálni igyekezzem, s arra buzditsalak, hogy térj vissza hozzám. Nem vagyok még elég bolond, hogy ilyet tegyek. Nem vagy a a kellő lelki állapotban, hogy hozzám visszatérj. Te egészen, tetőtől talpig hibás vagy, s egészen félre jár az eszed. Elég hiu vagyok hinni, hogy ha helyreállsz ismét, saját jószántodból fogsz visszatérni hozzám. S elég gyönge legyek-e meg arra is, hogy megbocsássak? Igen! Igen, határozottan, még e gyöngeséget is elkövetem.

„De mikép állj helyre, ez a kérdés?

„Agyonkinzom magamat e kérdés megoldásával, s véleményem ntóvégre is csak az, hogy nem fogsz helyreállni, ha csak én nem segitek rajtad.

„És mikép segitsek?

„E kérdésre könnyü lesz felelnem.“

„Mit a törvény meg nem tehetett érted, azt meg fogja tenni érted Nőd! Emlékszel-e mit mondtam, midőn Fitz Dávid ezrede sszivarozó szobájában voltunk együtt. Azt mondtam, hogy első gondolatom, midőn megtudtam, it végzett a skót esküdtszék, az volt, hogy helyreigazitsam annak hamis itéletét. Igen! Leveled e gondolat jobban megerősitette bennem, mint bármi más. Az egyetlen lehetőség, hogy téged visszanyerjelek, még pedig bünbánó, szerető férj képében az, hogy a kétértelmü skót itélet „Be nem bizonyitható“ — becsületes angol itéletté változtassam, mely igy hangzik: „Ártatlan.“

„Meg vagy-ə lepetve a törvény és a jog ezen ismerete fölött, mit egy tudatlan nő elárul előtted? Tanulni kezdtem kedvesem. A törvény és a hölgy érteni kezdték egymást. Jól angolul mondva: Ogil vie régi szótárában lapozgattam, s Ogivie azt mondja:

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemü. Női divatáruk. Külön szőnyegosztály. 2455
Óriási választék!

2273—1909.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s az alább megnevezett földek **f. évi márczius hó 9-ik napján dèlelőtt 9 órakor** a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek bérbe fognak adatni.

1. A hatvan-utczai állomos mellett fekvő, eddig faraktár czéljaira használt 1 hold 600 négyszögöl terület az 1909. évi ápril 1-től 1915. ápril 31-ig terjedő 6 évre.

A kikiáltási ár 321 korona.

2. Az ugynevezett haláptelek és bokorhegy 167 hold föld az 1909. évi október 1-től az 1915. október 1-ig terjedő 6 évre.

Kikiáltási ár 5750 korona.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezeihez készpénzben letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt d. e. 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1908. február 25.

A városi Tanács.

A közönség figyelmébe!

Aki házat, földet, szőlőt cserélni vagy eladni kiván, aki olcsó pénzkölcsönhöz akar jutni, aki haszonbérelni vagy bérbe adni akar, vagy a ki nősülni vagy férjhez menni óhajt, továbbá állásnélküliek nálam jelentkezhetnek, állás üresedéseket kérem nálam bejelenteni, — ez utóbbit dijtalanul közvetitem, — kérem bizalommal fordulni

TARR MIHÁLY adás-vételt közvetitő, állástszerző irodájához

Hatvan-utcza 5. Telefon 683.

hol ezen ügyletsk olcsón lebonyolittatnak. 2596

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi Minden doboz egy érdekes büvészkártyát tartalmaz.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak

SICULIA!

A legjobb gyógy- és asztali üdítőviz

A Málnási forrásviz

a gyomor-égést azonnal megszünteti

A gége, torok, tüdő gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál felülmulhatatlan.

Páratlan **nyálkaoldó** és étvágygerjesztő

Magyarországi főraktár:

Brázay Kálmán Bpest
József-körut 37. Telefon 59-46

A sós savanyu vizek királya

Kapható minden gyógytár-drogéria és füszerkereskedésben.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely **megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouder alá is igen ajánlható!**

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg **MOLLITERGIN** ára 1 K. Készitő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó"-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 **a városházzal szemben.**

Olcsó szabadalmazott

beton tömbös csővas oszloppal

sodronykeritéseket

és szab.

szőlőlugas oszlopokat

készit.

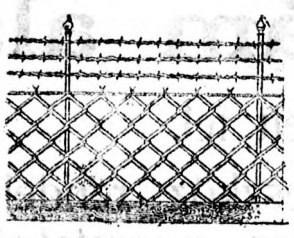

Neubauer János
sodronymü gyáros.
DEBRECZEN,
Kétmalom-u. 4. sz.

Kivánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Telefon 5. Telefon 5.

Aratógépeket,

kévekötő, marokrakó és **fükaszállókat** a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállit olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépmühelye és gépraktára

mint szakértő iparos, dijmentesen felszereli és munkába állitja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető **tengeri-gépeit** csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:

2266 **Bagi István.**

Tessék ajánlatot kérni.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó mühely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett **Nyilas-telepen**

házhelyek

valamint felépitett munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghóditotta a valódi

ERŐ

sósborszesz,

mert mindazt egyesiti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Óre az egészségnek, fertőtelenit, erősit és edzi az izmokat, fájdalomcsillapitó. Páratlan mint a szájviz, haj- és bőrápolószer. — Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindenütt 30 fil. 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratorium, GYŐR.

2265 Kapható mindenütt.

A Szent-Anna és Battyányi-u sarok házban

egy üzlethelyiség

esetleg lakással együtt

még mindég kiadó.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Ajánlom **Ungvári Andornak** a városhoz közel, a nagylétai ut mentén fekvő **16 holdas** elparcellázni való kitünő homok talaját, melynek négyszögöle az I-ső dülőben 1 korona, a II-ik dülőben 90 fillér.

Ugyszinte **Ungvári Andornak** tulajdonát képező, a Kondorosi belső csatorna mellett fekvő 42 holdas homok-talaját 1905-ben szőllőnek szintén en parcelláztam el.

Bővebb felvilágositással szolgál

TARR MIHÁLY adás-vételi, állást : szerző irodája :

HATVAN-UTCA 5. **TELEFON 683.**

Szőlőoltvány.

szállit fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban már évek óta elsőnek és megbizhatóbbnak ismert

Kükülőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagy kükülő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó-, mint irásbelileg bizonyságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbizhatóságáról. 2210

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás emeleti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fáskamara, lakható 2 szobás pincelakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. Halálesetből kifolyólag

sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet **ugyanott.**

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak az

„EGGER"-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő izüek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: **„NÁDOR"** gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körut 17. szám.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyitott.

Kapható Debrecenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

2202

Elsörendü prágai sonkát

és mindennemü más füstölthus-árut szállit 5 kilogrammos csomagokban utánvét mellett

CARL MARKERT

cs. és kir. udvari szállitó, Smichow-Prag.

Legolcsóbb és legjobb hatásu **HASHAJTÓ.**

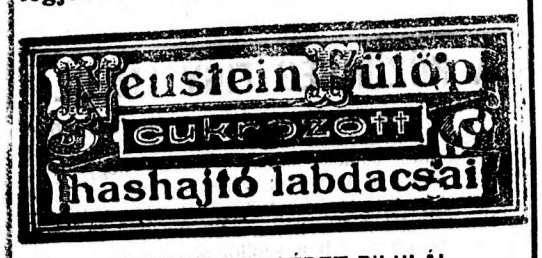

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI

felülmulja minden tekintetben a hasonló készitményeket. Fenti szer **mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják** az altest bántalmainál. könnyü székletétet szerez, vértisztitó egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

legyözésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szivesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával **2 korona.**

A pénz előreküldése mellett bèrmentve

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk, **„Neustein Fülöp hashajtó piluláit“** tessék kèrni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláirása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cègünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszertára Szent Lipóthoz

Wien, Plankengasse 6.

2314 **Kapható minden gyógyszertárban.**

ELADÓ!

50 drb 7 méteres

akácz haszonfa

Értekezhetni: **Piac-utca 44. sz. a.** az ügyvédi irodában. Telefon 151.

Kiadó bolt.

A vármegyeház alatt levő az a bolt helyiség, a melyet most Fényes Mór bérel 1909. évi május hó 1-ső napjától

kiadó.

Érdeklődők felvilágositást kapnak a vármegye kapusánál.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készit petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakit villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzmüves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám. **Telefon 638. szám.**

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vivmánya a [illegible] égő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakaritással. Kül és belvilágitásra ivlámpák gyönyörü hatás fénynyel 3/4 rész megtakaritás villamos ivlámpa világitással szemben.

Non Oxid Porczellán invert égők 120 gyertya fény világitási erővel 50 százalék légszesz megtakaritással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartòs, állandó fényerejü „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztitását, valamint minden e szakmába vágò javitásokat, elvállal gyorsan és szakszerüen végez.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia=utcza 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, uj betük s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda müvèszies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapir, boriték, eljegyzési értesitők, lakodalmi és báli meghivók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak müvészies és izléses előállitását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetès dijtalan.

A „Debreczen“ nyomda.

Nyomatott a „Debreczen“ könyvnyomdájában, Kandia-utcza 15. szám. Telefon 674. szám.